

ئەم وتارە نىزىكەى سالىك بەر لە ئىستا نووسراو و بلاو بوو تەو. لەو كاتەو تا ئىستا سەدان ئىنسانى دل پىرەهيوای تر لە كوردستان، بەم لەشكرەو پەيوەست بوون، كارەساتى بەردەبارانكردى (دووعا) ى ئازىز و دەستو پەنجە بىرىنى يەككى تر لە هەولير، نيشانى دەدات، كە ئەم بىرە قىزەوونە لە ژىردەسەلاتى يەككىتى و پارتىدا هەروا خوینی لەبەر دەروا بەرەو ئاستىكى مەترسىدار تر دەچى. بەو هۆیەو كە بەردەبارانكردى دووعا گۆشەيەكى مەترسىدارى مېژووى ١٦ سال پەشەكوژى ژنانە لە

كوردستان، بە پىويستەم زانى دووبارە وەك خۆى بلاو بىتەو. ناسك ئەحمەد ٢٠٠٧/٥/٢

زىاتر لە ٣٣ ھەزار ژن، لە ١٥ سالى پابردوودا لە كوردستان سەوتاو و كوژراو!!

ناسك ئەحمەد

nasikahmmad2@yahoo.com

رۆژى سى شەممە ٢٠٠٦/٥/٩ لە كەئالى سەتەلاىتى تەلەفزیونى پارتیەو لە بەرنامەى (راقە) دا، لەسەر تەوهرى (عەلمانىەت و ئاىن) گفتوگو لەگەل بەرپىزىك دەكرا، كە بەداخەو بەهۆى درەنگ پاكەيشتنى منەو، نەمتوانى ناوەكەى هەلبىگرم. لەبەشى كۆتايى گفتوگو كەدا، بەرپىزى بە دەق ووتى: (تەنیا لەسالى ٢٠٠٥ داو تەنیا لەشارى سلیمانى بەپى ئامار (٧٣٥) ژن بەهۆى سووتاوى يان كوژرانەو گىيانان لەدەستداو، ئەمە ئەگەر لە برىندار گەپىين). ھاوكات ووتى: (من ئامارىكم بۆ شارى هەولير لەبەردەستدا نىە تا پىتان بلىم، بەلام دلنىام ئەم ئامارە لەشارى هەولير زىاترە)!

ئامارىكى چاوەروانكراو، چاوخشاندىكى خىرا بەنىو رۆژنامە و بلاو كراو كانى كوردستاندا و ووردبوونەو لە هەوالەكانى كوشتن و خووسوتاندنى ژنان، كە رۆژانە چەندىن ژن دەبنە قوربانى فەرەنگى پىسى پىاوسالارى، ئىتر سەرسورەينەر نىيە گووى بىستى ئامارى كوشتنى سەدان ژن بىن لەسالىكدا.

بە راستى چ كارىكى سەختە ئىنسان ناچار بىت ژمارەى ئىنسانە گىيان لە دەستچووەكان رىز بكات و سەرزىريان بكات؟!، بەلام ناچارىن دەبى تەحەمولى ئەو سەختىە بكەين، ئەك لەبەر ئەو لە ئەرشفىدا هەلىانبگرىن، بەلكو لەبەر ئەو بەر بگرىن بەو گوولانەى كە هىشتا هەلنەوهرىيون. ئەمەش پەيوەندى بە ژيانى ئىستا و نایندەى ئىنسانەكانى كۆمەلگەيەكەو هەيە، كە پەنگە هەتا من ئەم نووسىنە تەواو دەكەم، چەند جەستەيەكى تر تىايدا بىت بە خەلوز، چەندانى تر تىايدا بەچەقوى قانونى نامووس و شەرىعەت و پىاوسالارى ژيانان لى بسەندرىتەو. بەلام سەربارى ئەو سەختىەى كە ووت. وەرن با بزائىن بەپى ئەم ئامارە و بە پى چەند ئامارىكىش كە لە رىكخراوى سەربەخۆى ئافرەتان لە سالەكانى پىشودا كۆمان كرىبۆو، ژمارەى قوربانىانى ژنان لە ١٥ سالى دەسەلاتى كوردایەتیدا گەيشتۆتە چ ئامارىكى مەترسىدار!؟.

ئاشكرایە، كە سالى ٢٠٠٥ ى كۆمەلگەى كوردستان بە بەراورد لەگەل سالەكانى دەهەى پابردوو، تا پادەيەكى زۆر جىاوازەو زۆر شت تىايدا گوپراو. ئىستا بەهەر هۆیەكەو بىت دەسەلاتى دەستەوتاقمى چەقوكىشى ئىسلامى كەمترە دەستیان كەمتر دەپوات. جەنگى ناوخۆى يەككىتى و پارتى كە تىايدا ئىسلامى سىاسى كارتىكى زىرىن بوو لەنىوان هەر دوو بەرەى جەنگدا، ئىستا لە ئارادا نىە. ئاستى هوشيارى و تەووقەى خەلك چوووتە سەرەو لە جاران زىاتر دەستیان بە هۆیەكانى ئاگاداربوون لە دنیا پادەگات، ناپەزايەتى و بزوتنەو هۆى جەماوهرى خەلك بۆ بەدەستەينانى خواستەكانیان هەتا دىت بەرەو سەر دەچىت و خووشخەيالىش بە دەسەلاتى كوردایەتى پوو لەخوار. بەم مانایە چاوەروانى ئەو هۆیە كە ئامارى كوشتنى ژنان لەم سالانەى دواىیدا لە چاو سالەكانى پىشودا بەرەو كەم بوونەو چوو بىت.

ئەگەر وەك ميوانە بەرپىزەكەى بەرنامەى (راقە)، ئەو دلنیايەى ئەویشمان نەبىت و ئامارى ژنانى كوژراو و سووتاوى شارى هەولير وەك شارى سلیمانى حىساب بكەين، و باقى ناوچەكانى ترى كوردستانىش وەك گەرميان و شارەزور و پشدر و بىتوین و دەوك و بادىنان هەمويان بە تەنیا شارىك دابىين و وەكو سلیمانى حسابى بكەين. ئەو ئامارى كوژراو و سووتاوى ژن لە سالى ٢٠٠٥ دا لە كوردستان دەكاتە ٢٢٠٥ ئىنسان!، ئەگەرىش ئالوگوپەكانى دەهەونىوى پابردوى كوردستان وەك ووتە لەبەرچا و نەگرىن و پىوانەمان تەنیا ئامارى سالى ٢٠٠٥ بىت، ئەو ئامارى كوژران و سووتاندنى ژن لە ١٥ سالى پابردوى ژىر دەسەلاتى يەككىتى و پارتىدا لە كوردستان دەكاتە ٣٣٠٧٥ ئىنسان!!!.

چ كارەساتىكى ئىنسانى گەورەيە؟!، چ قەسابخانەيەكى قەسابىكىردى ئارەزۈۋەكانى بەشەرە؟! شەك ھەيەلە ھېرشەكەي جەنگىزخاندا بۇ ئەم ناۋچەيە،كە تا ئىستاش مېژوۋ باسى دېندەيى دەكات ،ئەۋەندە ئىنسان كوژرايىت!.

ھېزەكانى حەرەس جەھورى پېژىمى بەعس نەھاتون بۇ ئەنقال، كەچى زياتر لە سى يەكى قووربانىيانى ئەنقال لە ژنانى كوردستان لە ۱۵سالى رابردودا ئەنقال كراوون ولاشەكانيان لە بىابانەكانى ئەنبار ونوگرەسەلمان نىن،وان لە كوردستان و لە ژىر پىي سەرانى يەكئىتى وپارتىدا شاردرائونەتەۋە! فرۆكە جەنگىەكانى پېژىمى بەعس نەھاتون بۇ ۋەشاندى بۆمبى كىمىيى، كەچى حەوت ئەۋەندەي قووربانىيانى ھەلەبجە لە ژنانى كوردستان خنكىنراون! ھىتلەر و نازىزم نەماۋە ، كەچى كورەكانى ئىنسان سووتاندن (ھۆلوكۆس)ى ژنان لە كوردستان ناگرەكەي ھەر كلىپە دەسىنى! شەپۆلەكانى (تسوئامى) يەك پروي نەكردۆتە كوردستان، كەچى دەيان ھەزار ژن لەبىنى دەرياي كوردستاندا غەرقبوون! بەروالەت جەنگىك پروينەداۋە، كەچى زياتر لە بىست وپىنچ ئەۋەندەي سەربازە كوژراۋەكانى ئەمريكا لە عىراقدا، لە ژنانى كوردستان بەبى ئەۋەي سەرباز بووبن و خاكى ھىچ شوينىكىيان داگر كرديت، لە نيو مالەكانى خوياندا كوژراون! ئەمە ئەو گۆرستانە گەورەيەيە بۇ ژنانى كوردستان، كە(مەباد قەرەداغى) لەپشتى پارىزەرانىەۋە بانگەۋازى ژنانى كوردستان دەكات شانازى پىۋە بكن ! ئەمە ئەو قەسابخانەيەيى ژنانى كوردستانە، كە خانمى(پونيا تلوعى) ئاۋاتە خۈزە كوردستانى ئىرانىش بگرىتەۋە !.

ھۆ خەلكىنە! كى لەم كۆمەلكوژىيەيى ژنانى كوردستان بەرپرسىيارە؟! ئىنسان دەبى يەخەي كى بگرى و بىكىشىتە دادگاي ئىنسانىتەۋە!؟.

لە ھەموو شوينىكى دنيادا ۋەختىك قسە دىتە سەر لىپرسراۋىيەتى لە ھەر كارەسات و دياردەيەكى ديارىكراۋى ھەر كۆمەلگەيەك، بى سى دوو دەچنە سۇراغى دەسەلاتدارانى ئەو شوينە. بۇ بە دۋاداجوونى كارەساتە ئىنسانىتەكەي(دارفۇر) يەخەي دەسەلاتەكەي (عومەر بەشير) گىراۋە. لافاۋو باو بۇران و زەمىن لەرزە لە ھەر جىگايەكى دنيادا خەلكى ئاۋارەۋ بى جىگەۋ رىگا بكات، خەلكى دەستبەجى بەر پرسىيارەتى قەرەبووكردەۋەي زىان و نىشتەجىكردەۋەي دانىشتوان دەخنە ئەستۆي دەۋلەت و دەسەلاتداران. ئەۋە چەندىن مانگە لە دادگايەكى گالتەجارانەدا(سەدام حسين) و دارو دەستەكەيان لەسەر بىسەرۋوشوئىنكردى چەند سەد كەسى خەلكى(دجىل) بە گىروگان ھىناۋە. بەلام بەئەندازەي ھەموو دانىشتوانى ئىستاي (دجىل) ژن لە كوردستان كوژراۋە!، ئىمە بچىنە سۇراغى كى؟!.

ماۋەيەك بەر لە ئىستا دوو ئەندازىياري ئەلمانى لە شارى بەغدادا رفىنرابوون.كەسوكارو ھاوكاران وچەندىن رىكخراۋى جۇراۋجۇرى ترى ئەلمانى و خەلكىكى زۇر يەخەي دەۋلەتى ئەلمانىيانا گرتبوو و داۋايان دەكرد(تۆبىياس و مىشىل) يان بۇ بەيئىتەۋە. ئىمە يەخەي كى بگرىن بۇ ئەۋەي ۳۳۰۷۵ ئىنسانمان بۇ بەيئىتەۋە!؟. ئاخىر ناتوانىن باۋەر بكەين بەۋەي كە ئىت (خونچە) ى دراوسىمان نابىنن! ناتوانىن تەحەمولى پرسىياري (شىرزاۋ و كنىر و پارزاۋ) بكەين ، كە دەپرسن دايكىيان لە كويىيە! كە دەپرسن خوشكى گەورەيان بۇچى و ا دوا كەوت ۋەھەر نەگەرايەۋە!؟. باۋەر بكەن دلى ئىمەش ۋەك دلى دايك و باۋك و ھاۋرپى و خۇشەۋىستەكانى(تۆبىياس و مىشىل) ۵.

دەبى بەر لە ھەر كەسىك يەخەي (مەسعود بارزانى و جەلال تالەبانى) بگرى. لەۋان پىرسرى، كوان نازىزەكانى دراوسىمان؟! كوان ھاۋشارىەكانمان؟! فلان كەسى دراوسىمان كوا؟! لەگەپەكى ئەۋدىوماۋە كىژۆلەيەك ھەبوو جارو بار دەھاتە نانەۋاخانەكەي پىشتمانەۋە، كوا بۇ ديار نىيە؟! بچىن يەخەي بارزانى و تالەبانى بگرىن و پرسىيارىان لى بكەين، ئەۋە چۆنە دەزگاكانى پاراستن وزانىارىتان دەزانن مامۇستايەكى زانكو قسەي بە تالەبانى ووتوۋە، يان فلان كەس لەشانى بارزانى كەم كرىدۆتەۋە!؟. ئەۋە چۆنە دەزگاكانى ھەۋالگرىتان دەزانى (زىناكو عەزىن) لە چايخانەي شەعب دانىشتوۋە سەرقالى بەرپوۋەردى ناكسىۋنە!؟. چۆنە دەزانن (ناسۇس ھەردى و تۋاناعوسمان) ھەلەيەكى چاپىان كرىدوۋە شەش مانگە دادگاتان بۇ ھەلخستون؟!، ئەي بۇ ناپرسن سۇماكان وپرشنگەكان و شىلانەكان كوان؟! ھىزىك لەماۋەي ۱۵ سالى دەسەلاتىدا ۳۳۰۷۵ ژن ديار نەما بىت، تەنيا بۇ ئەۋە باشە ژىرەۋژوۋى كەيت.

خەلكى نازادىخۈزى كوردستان!

دەزانم غەم و بارى گرانى گەندەلى و تالانوپرۆي دەسەلاتداران و گرانى سەرسوپھىنەرى بازار، نىگەرانى و دلەپراۋكەي چارەنۋوسى سەبەنىيى كوردستان لە ژىر دەستى مافىياكانى بەغدادا، بارى گرانى بى ئاۋى و بى كارەبايى بىركردەۋەي ئىنسان گۆج دەكات. دەزانم غەمى بەرپوۋەچوونى ژيانى پوژانە بارىكى گرانەۋ زۇر جارباۋار نادات ئىنسان سەر بەرزىكاتەۋە و بىرېك ئەۋلاترى خۇى بىبىئىت. بەلام كوشتنى ژنان و دەستېردى ژنان بۇ ناگر بەردان لە جەستەي خۇيان، كىشەيەكى لاۋەكى كۆمەلگە نىيە. باۋەر بكن لە كۆمەلگەيەكدا ژن بكوژرىت يان خۇى بكوژرىت، كۆمەلگە تارىك دەبىت . لە كۆمەلگەيەكدا دانىشتۋانەكەي بى دەنگە لە كۆچكردى ھەتا ھەتايى

لەشكرىك ئىنسان بىكات، دەسەلاتدارانەكەى وەك ئىستا بە فېشەك وەلامى خواستەپرواكانى خەلك دەدەنەو. لە كۆمەلگەيەكدا ژن بكوژىت، ئازادىخووزان جىگايان زىندان دەبىت و قەلەمى ئازاد دەشكىنرى. لەكۆمەلگەيەكدا قەتلى نامووسى ھەبىت (مەريوان ھەلەبجەيى) يەكان، لەسەر نووسىنى كىتەب، دەبى لەترسى چەقۆكىشانى ئىسلامى و شەرىعت، شەوانە مألەومال بکەن! لە كۆمەلگەيەكدا ژن بكوژىت و كەس يەخەى دەسەلاتداران نەگرىت، تونزىك لەولاترەو مندالانى داىك وياوك ئەنفالكرائو، سوال دەكەن! لەخۆرانيە بەرەى كۆنەپەرستى بۆ لە خويىن ھەلكيشانى كۆمەلگە بەر لە ھەرشتيك لەمەسەلەى ژنەو دەست پى دەكەن. مەسەلەى ژن مەسەلەى تەواوى كۆمەلگەيەو بناغەى سەرەكى ئازادى و مۇدىرنىزمى كۆمەلگەو مافە سەرەتاييەكانى ئىنسانە. بۆيە نابى لەم تاوانە گەرەيە خوۆش بىن. تاوانبارانى ئەنفالكرنى ئەم ھەزاران ژنە پارتى و يەككىتەن. تاوانباران (مەلابەشیرەكان و شىخ زاناکان و مەلاعوژىرەكان) ى فتواچىن، كەلە نىو وەزارەتى ئەوقافى ئەواندا پارە وەردەگرن. تاوانباران ئەوھتان لە نىو قانوونەكانى دادگاكان و بەرنامەى تەلەفزیۆنەكان و نوژى جومعەكان و مەنھەجى خویندىنى مندالانى قووتابخانەكان، كە ھەموويان بەرە دەدەن بە جەھالەت و كۆنەپەرستى و فەرھەنگى پىسى پىاوسالارى . كە ھەموويان چەقۆ دەدەنە دەستى باوك وبراو كەسوكارو تەنانەت خودى ژنان، كە ژيان لە نزيكتىن و خوۆشەويستىن كەسيان وەر بگرنەو. بزوتنەوھى كوردايەتى وشەرىعت و دىن دوو ديوى پارەيەكن و مانەوھى يەكتى تەواو دەكەن. بۆيە بۆ كۆتايى ھىنان بەم كۆمەلگەيەى ژنان دەبى يەخەى يەككىتى و پارتى بگىرى و پراپىچى دادگاى ئىنسانىەت بكرىن.

ئازادىخووزانى دنيا، رىكخراوھ ئىنسان دۆستەكان. يەككىتە كرىكارىەكان، رىكخراوھكانى ژنان!

وھرن بىينن، لەسايەى دەسەلاتى دۆستەكانى ئەمريكادا، كوردستان كراوھتە چ گۆرستانىك بۆ ژنان. (۷۳۵) ژن تەنيا لە سالىكداو تەنيا لەشارى سلېمانى كوژراو وسووتاوون! ئىوھ دەزانن، ئەگەر نىوھى ئەم ژمارەيە لە (بەور و شىر و پلنگ) ەكانى ئەفريقاى خوواروو، يان جەنگەلەكانى ماليزيا سالانە كەم بىيئەو، دەستبەجى سەدو يەك ئۆرگان و رىكخراوى جۆراو جۆر لە دنيادا لەسەريان ھەلدەداتى و سزاي تووند لەسەر پراوكرديان دادەنرىت. ئەوھتا لە كوردستان بكوژانى ژن دەسەلاتدارن! قانوونى پراوكردى ھەموو پۆژەى ئىنسان بەرپۆھ دەبرى!

بۆ قەدەغەكردىنى كوشتنى ژنان و سەندندەوھى ژيان لىيان و دادگاىيكردىنى تاوانبارانيان وھرن پشتيوانىمان بکەن و لەگەلمان بىن. بۆ كۆتايى ھىنان بە كورەكانى ژن سووتاندىن لە كوردستان، فشار بخەنە سەر دەسەلاتى كوردايەتى. باوھپكەن ھەر گىز لىتان خوۆش نايىن، ئەگەر لە كۆپوونەوھەل و كۆپوونەوھەكانى خوۆتاندە دەسەلاتدارانى كوردستان وەكو نوینەرى خەلك و سۆسىيال ديموكراسى و ھىزى ەلمانى پىشوازيان لىبكەن. ئەمە ئەركى ھەر كەسيكە، كە زەرپرەيەك ئىنسانىەتى تىدا بىت و وىژدانى بەخەبەر بىت.